

ÅLANDS MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSMYNDIGHET

Prövningsnämnden

Norragatan 17, AX-22100 Mariehamn

Tel: +358 18 528 600, Fax: +358 18 528 601

E-post: kansliet@miljohalsoskydd.ax

Hemsida: www.miljohalsoskydd.ax

MILJÖTILLSTÅND

Beslut nummer   Diarienummer
ÅMH-Pn 23/09   2008-1404

Beslutsdatum
30.9.2009

Sökanden

Ålands Fiskförädling Ab
Fiskehamnsvägen 10
AX-22710 Föglö

Ärende

Ålands Fiskförädling Ab (ÅF) anhåller om fortsatt tillstånd för fiskodling på fastighet Påvals, Rnr 5:8 i Töftö by, Vårdö, nu med inriktning på yngel- och sättfiskodling.

Den i ansökan avsedda verksamheten är tillståndspliktig enligt:

- 10 § landskapslag (2008:124) om miljöskydd (miljöskyddslagen),
- 6 kap. 16 § punkt a) vattenlag (1996:61) för landskapet Åland (vattenlagen).

ÅF:s ansökan om fortsatt fiskodlingsverksamhet vid Töftö, Vårdö, avslogs av Ålands miljöprövningsnämnd 25.03.2003. Ärendet återförvisades från Ålands förvaltningsdomstol 14.01.2004. Högsta förvaltningsdomstol väljer att inte överpröva ärendet 22.03.2005.

Slutgiltiga kompletteringen till ansökan om miljötillstånd för fortsatt fiskodling vid Töftö, Vårdö, inkom 03.04.2008. ÅF anhåller nu om att odlingsenheten vid Töftö ska bibehållas för odling av yngel och sättfisk.

Ärendet har genom 5 § landskapslag (2007:129) om införande av lagstiftningen om Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet överförts från Ålands miljöprövningsnämnd till ÅMHHM 01.01.2008.

Beslut

Miljötillstånd

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet (ÅMHHM) beviljar med stöd av 17 § 1 mom. miljöskyddslagen Ålands Fiskförädling Ab miljötillstånd för yngel- och sättfiskodling på fastighet Påvals, Rnr 5:8 i Töftö by, Vårdö.

Giltighet

Detta tillstånd gäller till och med 31.12.2015 under förutsättning att tillståndshavaren innehar laglig rätt till det för fiskodlingsverksamheten erforderliga vattenområdet.

Ansökan om förnyat tillstånd ska lämnas till ÅMHM senast 01.07.2015. En förutsättning för att fortsatt tillstånd för fiskodlingsverksamheten ska ges är att bästa tillgängliga teknik används. Till ansökningarna ska fogas en konkret plan för hur verksamheten ska utvecklas för att minska belastningen på vattenområdet.

Ersättning

ÅMHM har prövat frågan om ersättning enligt 7 kap. 8 § vattenlagen.

Myndigheten konstaterar att nedanstående tillståndsvillkor utgör sådant skydd att verksamheten inte kommer att orsaka sådan skada som ligger till grund för ersättning enligt 7 kap. 4 och 6 §§ i vattenlagen.

Miljökonsekvensbedömning

ÅMHM har övervägt behovet av miljökonsekvensbedömning i enlighet med 2 och 3 §§ i landskapsförordning (2006:86) om miljökonsekvensbedömning. Till underlag för detta beslut krävs inte en miljökonsekvensbedömning.

Villkor och föreskrifter

Tillståndshavaren ska följa nedanstående villkor och föreskrifter utfärdade med stöd av 24 och 26 §§ miljöskyddslagen samt 4 kap. 7 § vattenlagen:

1. Den totala mängden foder som årligen används i odlingsverksamheten får högst innehålla 1 160 kg fosfor och 9 000 kg kväve.
24 § punkt a) miljöskyddslagen
2. Tillståndshavaren ska sträva till att minska belastningen på vattenområdet som verksamheten ger upphov till och vid den dagliga skötseln noggrant beakta miljöskyddsaspekter. Tillståndshavaren ska tillämpa bästa tillgängliga teknik som enligt gängse branschkriterier är ekonomiskt möjligt samt kontinuerligt sköta och underhålla anläggningarna så att minsta möjliga miljöförorening och störning av närliggande bebyggelse uppstår. Tillståndshavaren ska sträva till att minska foderkoefficienten och använda foder med minsta möjliga fosfor- och kväveinnehåll.
4 kap. 7 § 1-2 mom. vattenlagen, 4 § miljöskyddslagen
3. Tillståndshavaren ska så långt det är möjligt införskaffa information om fodrets ursprung och framställning för att på så sätt försäkra att det framställts på ett miljömässigt godtagbart sätt.
7 § miljöskyddslagen
4. Tillståndshavaren ska hålla fiskodlingsanläggningarnas konstruktioner och anordningar i sådant skick och förankra dem så att de hålls på den avsedda platsen

och inte stör sjötrafiken eller förorsakar det övriga nyttjandet av vattendraget sådan skada som kan undvikas.

För att trygga sjötrafiken i anläggningarnas närhet ska konstruktionerna utmärkas på ett av Skärgårdshavets sjöfartsdistrikt godkänt sätt.

4 kap. 4 § vattenlagen

5. Kemikalier ska hanteras och användas så att eventuellt spill eller läckage inte kan nå avlopp, luft, mark eller vatten eller på annat sätt förorena miljön eller orsaka olägenhet utöver vad deras faktiska bruk föranleder. Kemikalier som används inom verksamheten ska antecknas i skötseljournal enligt villkor 8.

All personal som kommer i kontakt med kemikalier ska känna till kemikaliernas huvudsakliga egenskaper och hur de ska hantera eventuella olyckor. Svenskspråkiga skyddsinformationsblad för de använda kemikalierna ska finnas lätt tillgängliga. Utrustning för uppsamling av eventuellt spill eller läckage ska finnas tillgängligt på anläggningen.

Vid anläggningen får endast sådana medel och kemikalier användas som är tillåtna enligt landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om kemikalier (1990:32).

Tvätt och färgning av kassar ska ske med minsta möjliga negativa påverkan på miljön och bör i mån av möjlighet helt undvikas.

4-5 §§ och 24 § punkt e) miljöskyddslagen, 4 kap. 7 § 1 mom. vattenlagen

6. Avfallshanteringen ska följa landskapslagen om renhållning (1981:3) och gällande kommunala föreskrifter samt skötas så att miljöförorening och olägenhet för människors hälsa förhindras. Allt avfall och farligt avfall ska separeras och hanteras med hänsyn till principen om bästa tillgängliga teknik samt förvaras i märkta och för ändamålet avsedda kärl. Avfallet ska återvinnas om det är tekniskt möjligt till en rimlig kostnad. Avfall och farligt avfall får endast lämnas till en av myndigheterna godkänd mottagare för ifrågavarande avfall.

Fodersäckar och ensilageplast får enligt Ålands landskapsregerings beslut (2003:35) inte eldas upp i verksamheten utan måste lämnas hos godkänd mottagare.

All hantering av död fisk ska ske slutet för transport till godkänd anläggning för kompostering eller motsvarande godkänd anläggning enligt krav för behandling av animaliskt kategori III avfall, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning nr 1774/2002 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter som inte är avsedda att användas som livsmedel. Hanteringen ska redovisas i skötseljournal enligt villkor 8.

8a - 8f §§ landskapslag (1998:91) om renhållning

7. Om fisken i anläggningen konstateras eller misstänks ha en smittsam sjukdom som kan överföras från ett djur till ett annat eller en smittsam sjukdom som inte allmänt förekommer, ska sökanden underrätta ÅMHM och landskapsveterinären vid Ålands landskapsregering samt vidta nödvändiga åtgärder.

Om avfall i form av död fisk uppkommer vid bekämpningen av sjukdom ska avfallet behandlas i en av myndigheterna godkänd anläggning för behandling av animaliskt avfall med risk för smitta.

4 kap. 4 § vattenlagen

8. För kontroll av verksamhetens miljökonsekvenser ska en skötseljournal föras. I journalen ska finnas uppgifter om:

- foderleverantör samt företagsmärkning
- mängden använt foder och dess innehåll
- de mängder fisk som tillförts odlingen samt bortförts från den
- förekomst av eventuella fisksjukdomar och behandling av dem samt fiskens medicinering och dödlighet
- hantering av död fisk enligt villkor 6
- använda kemikalier, inköp, förbrukning och lagerhållning
- typ och mängd avfall samt avfallets mottagare
- andra nödvändiga uppgifter om verksamheten

Journalen ska bevaras 5 år vid anläggningen och kunna uppvisas vid inspektion eller tillställas myndigheten. ÅMHM ska årligen före utgången av februari tillställas ett årssammandrag på en för detta ändamål uppgjord blankett.

Tillståndshavaren ska på begäran av ÅMHM uppge nödvändiga uppgifter och utredningar för kontroll av skötseljournalens tillförlitlighet.

26 § miljöskyddslagen

9. Tillståndshavaren ska på egen bekostnad låta utföra kontroller av fiskodlingens inverkan på vattendraget, inverkan på fiske och fiskbestånden på ett av myndigheten godkänt sätt. Kontrollerna kan utföras som samkontroll tillsammans med de andra kontrollskyldiga i området enligt det gemensamma miljökontrollprogrammet för fiskodlingarna på Åland. Om tillståndshavaren inte utför kontrollerna inom detta program ska ett förslag till alternativt program lämnas in till ÅMHM inom två månader efter det att detta beslut vunnit laga kraft.

Om resultaten av observationerna ger anledning därtill kan kontrollprogrammet senare ändras i samråd med ÅMHM eller i enlighet med 26 § 4 mom. miljöskyddslagen.

Resultaten av kontrollerna ska inlämnas till ÅMHM och Vårdö kommun. Dokument och resultat från kontrollprogrammet ska bevaras vid anläggningarna och kunna uppvisas för tillsynspersonal.

26 § miljöskyddslagen

10. Tillståndshavaren ska utse en ansvarig person som har den kunskap som krävs för att övervaka anläggningen så att miljötillståndet följs. Personens namn och kontaktuppgifter ska meddelas till ÅMHM. Vid byte av ansvarig person ska uppgifterna uppdateras.

7 § miljöskyddslagen

11. Tillståndshavaren är skyldig att kontrollera, utreda och redovisa verksamhetens miljökonsekvenser vid avslutande av verksamhet. Meddelande om avveckling ska göras till ÅMHM, som kan besluta om sådana undersökningar, åtgärder och försiktighetsmått som krävs vid avveckling av verksamheten.

24 § punkt d) miljöskyddslagen

Beslutsmotiveringar

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet (ÅMHM) konstaterar, efter att ha prövat förutsättningarna för tillstånd, att verksamheten med iakttagande av de i tillståndet givna tillståndsvillkoren är förenliga med miljöskyddslagen och den lagstiftning som nämns i 10 § i samma lag. Vid avgörandet har myndigheten även beaktat förutsättningarna som gäller för verksamhetsutövaren enligt 7 § miljöskyddslagen. De villkor och föreskrifter som fastställts i beslutet har utformats så att ändamålet nås med minsta möjliga negativa miljöpåverkan utan att denna miljöhänsyn blir oskälig enligt 4 § miljöskyddslagen.

Ålands Fiskförädling Ab (ÅF) anhåller om tillstånd för yngel- och sättfiskodling på fastighet Påvals, Rnr 5:8 i Töftö by, Vårdö. Sökande har nyttjanderätt till området med stöd av arrenderätt erhållen vid överlåtelse per den 30.04.1999 av Vårdö Lax Ab:s rörelse inkluderande fiskodlingstillstånd. Vårdö Lax Ab har haft fiskodlingsverksamhet på ovannämnda plats sedan 1986. Vid odlingsplatsen ifråga avser sökanden nu enbart producera yngel och sättfisk av regnbåge avsedd för fortsatt odling till matfisk vid företagets övriga produktionsenheter.

Odlingsplatsens lämplighet

Enligt 4 kap. 6 § vattenlagen får vattenfarlig verksamhet endast utövas på plats eller platser där minsta möjliga olägenhet för vattenmiljön uppstår och där förutsättningarna finns eller kan skapas för det slags verksamhet som är i fråga, utan att oskäligt högre verksamhetskostnader uppstår till följd av platsvalet. ÅMHM konstaterar också att forskning visat att kuststräckor med goda förutsättningar för fiskodling vanligen har en hög vattenomsättning. Hög vattenomsättning medför att utspädningen är stor och att eventuella övergödningseffekter är svåra att mäta i odlingens närhet. Vid en bra lokalisering får man således små lokala effekter, men ett generellt tillskott av närsalter till havet. Odling av yngel och sättfisk förutsätter dock enligt sökanden mindre exponerade odlingslokaliteter på grund av att fisken är mera känslig och kräver kontinuerlig tillsyn.

Odlingen som avses i ansökan är belägen i Grundsundafjärden, vilken mynnar i söder mot Bussöfjärden. Fjärdarna är relativt stora, men de avgränsas av grundområden och land i alla väderstreck och betraktas därför som instängda. Området är även relativt grunt (0-10 m), förutom ett begränsat djupområde där djupet överstiger 10 meter. Enligt sökanden är djupet vid odlingskassarna cirka 8-10 meter. För vattenområdet finns inte utfärdade kvalitetsnormer. Enligt bilaga 1 i landskapsförordning (2007:57) om odling av regnbågslax och lax i havet (fiskodlingsförordningen) är odlingsplatsen lokaliserad i ett område som klassas som inre vatten med lägre vattenomsättning. Enligt 3 § om krav på plats för fiskodling i fiskodlingsförordningen måste odlingsplatsen vara i sin helhet på minst 10 meter djup och utanför de områden som enligt förordningen är inre vatten med lägre vattenomsättning. Sättfisk utgör enligt 1 § i samma förordning ett undantag.

Enligt mätningar av vattenströmmar, ”Strömrosor beräknade för Ålands fiskodlingar” (A. Engqvist, A&I Engqvist Konsult HB, 2007), bedöms vattnets medelström i Bussöfjärden vara relativt bra och den påminner i det hänseendet mer som mellan- än som innerskärgård. Liknande resultat framkommer i ”Miljökonsekvensbedömning avseende fiskodlingsutrymme i Bussöfjärden (Åland)” som Lennart Nordvarg vid Institutionen för geovetenskaper vid Uppsala universitet gjort på uppdrag av ÅF. Man har med hjälp av en massbalansmodell uppskattat vilken fiskproduktion som kan tillåtas innan negativa effekter i form av övergödningssproblem uppstår. Resultaten i rapporten indikerar att miljöpåverkan sannolikt kommer att bli liten så länge odlingsbelastningen understiger 300 ton per år.

Enligt den schematiska utredningen ”Förslag till det reviderade miljökontrollprogrammet för fiskodlingen på Åland” (Jukka Mehtonen, Husö biologiska station, 2000) över de åländska fiskodlingarnas instängdhet har vattenområdet vid Töftö fiskodling beräknats ha en yta på 9,78 km² och en öppenhet på 0,1. Öppenheten har beräknats genom att dividera summan av tvärsnittsareorna i de sund som avgränsar vattenområdet med områdets area multiplicerat med hundra. Öppenheten avspeglar vattenutbytestiden och är ett mått på ett områdes känslighet för övergödning. Fiskodlingarna som ingick i studien hade öppenhetsvärden inom intervallet 0,1-3,0. Ett öppenhetsvärde på 0,1 indikerar ett lågt vattenutbyte.

Enligt fiskodlingsförordningen ska fiskodling med en årlig produktion som överstiger 25 ton endast bedrivas på plats med ett öppenhetsvärde som är minst 0,75. Målsättningen med fiskodlingsförordningen är att de inre strandnära odlingsplatserna ska flyttas till mer lämpliga odlingsplatser med högre vattenomsättning. Sättfiskodling är undantag i förordningen, men det kan konstateras att Töftö fiskodlings lokalisering i innerskärgården, det låga öppenhetsvärdet samt det att fjärdarna i området är relativt grunda går emot målsättningen i fiskodlingsförordningen. ÅMHM finner det dock skäligt då det är en pågående verksamhet och utifrån de ovannämnda undersökningarna om vattenströmmar i

området samt att sättfisk kräver skyddad odlingsplats att odlingsplatsen kan godkännas för yngel- och sättfiskodling, men i en mindre omfattning än vad sökanden anhåller om i sin ansökan. ÅMHM bedömer att odlingsplatsens lokalisering och låga öppenhetsvärde gör området känsligt för belastning av övergödande ämnen och verksamheten därmed ska begränsas och minskas för att förebygga risk för försämring av vattenkvalitet i enlighet med 4 kap. 7 § 1 mom. vattenlagen.

Området nyttjas enligt ansökan inte för annan närings- eller yrkesverksamhet och har inte heller någon speciell skyddsstatus. Under ärendets beredning och delgivning har inte heller några utlåtanden och yttranden inkommit som motsäger detta. Området i fråga är bebyggt i mycket liten utsträckning, men utnyttjas i viss mån och framförallt sommartid av ortsbefolkning och turister för rekreation och fiske. För att i enlighet med de allmänna kravbestämmelserna i 2 kap. miljöskyddslagen undvika negativ miljöpåverkan och i enlighet med 4 kap. 4 § i vattenlagen måna om enskilda och allmänna intressen åläggs tillståndshavaren i enlighet med miljöskyddslagen 24 och 26 §§ nödvändiga villkor och föreskrifter om hänsyn till samfärdseln och att hantera ämnen och avfall på ett miljömässigt godtagbart sätt. Vissa uppgifter i verksamheten ska även journalföras för tillsynen och kontrollen av att villkoren i tillståndet iakttas.

Vattnets kvalitet

Enligt 1 kap. 1 § vattenlagen ska vatten och vattenområden inom landskapet användas på det sätt som bäst gagnar en uthållig utveckling. Ytvatten samt ekologiska förhållanden i saltsjön ska nyttjas, skyddas och vårdas så att en uthållig utveckling gagnar och så att där kan finnas sådana växt- och djursamhällen, som i huvudsak utgör naturliga inslag i dessa naturmiljöer.

Kontroll av odlingarnas miljöpåverkan sker inom ramen för det av Ålands landskapsregering godkända, gemensamma miljökontrollprogrammet för de åländska fiskodlingarna från 1993, vilket reviderats år 2002 och 2007. ÅMHM delges kontinuerligt uppdaterad miljödata från fiskodlingens miljökontrollprogram. Under senaste revideringen gjordes en helhetlig provtagningsplan för åren 2008-2013. Enligt denna nya plan sker provtagning årligen vid samtliga fiskodlingsenheter där verksamhet bedrivs. Enligt undersökningar av vattenkvaliteten och havsbottnens tillstånd som utförts åren 1997 - 2008 har odlingens inverkan på vattenmiljön vid Töftö fiskodling mestadels varit lindriga och måttliga, utom år 2000 då inverkan var tydlig. Vid de senaste två undersökningarna har inverkan varit liten eller obetydlig. I den senaste bottenfaunaundersökningen bedöms botten vara obetydligt påverkat.

Utgående från resultatet i miljökontrollprogrammet är det inte några stora skillnader mellan kontrollpunkterna och referenspunkten söder om odlingen. Enligt "Strömrosor beräknade för Ålands fiskodlingar" (A. Engqvist, A&I Engqvist Konsult HB, 2007) och Husö biologiska stations utvärdering av vattenkvaliteten i Töftö-Bussöfjärden, Vårdö från 1999 går vattenströmmen i området i nord-sydlig riktning. ÅMHM

konstaterar utifrån detta att referenspunkten kan påverkas av belastningen från odlingen.

Tabell 1. Odlingens inverkan på vattenkvaliteten

År	Inverknings på vattenkvalitet	Eutrofiklass	Användbarhetsklass	Bottenfauna
1997	lindrig	något eutroft	nøjaktig	
1998	lindrig	något eutroft	nøjaktig	
1999	lindrig	något eutroft	god	litet förorenad
2000	tydlig	något eutroft	god	
2001	lindrig	något eutroft	god	
2002	måttlig	eutroft	nøjaktig	
2003				obetydligt påverkat
2004	måttlig	mesotrof	god	
2006	liten			
2008	liten eller obetydlig			

ÅMHM konstaterar utgående från ovanstående kontrollresultat att verksamheten, i den omfattning den bedrivits under föregående tillståndperiod, medfört en viss negativ inverkan på vattenmiljön och anser att verksamhetens belastning i området ska begränsas och minskas för att förebygga risk för försämring av vattenkvalitet i enlighet med 4 kap. 7 § 1 mom. vattenlagen.

Verksamhetens belastning

Enligt 4 kap. 1 § vattenlagen ska vattenfarlig verksamhet utövas så att ändamålet med verksamheten nås med minsta skada och olägenhet utan att kostnaderna för dessa hänsyn medför att verksamheten omöjliggörs. Av förarbetena till vattenlagen framgår att övergödning är ett av de största vattenvårdsproblemen i saltsjön. Myndigheten konstaterar att fiskodling innebär ett nettotillskott av närsalter till vattnet. Även om fiskodlingens bidrag till Östersjöns totala övergödningssproblem är relativt litet, är det ur ett åländskt perspektiv det största enskilda bidraget. Myndigheten konstaterar med utgångspunkt i detta att det är skäligt att tillståndet omprövas med 5 års intervall och att begränsa fiskodlingsverksamhetens belastning på vattenmiljön i enlighet med vad som stadgas i 4 kap. 7 § vattenlagen.

Enligt 4 kap. 7 § 1 mom. vattenlagen ska den som utövar eller ämnar utöva vattenfarlig verksamhet vidta de skyddsåtgärder, tåla de begränsningar samt iaktta de försiktighetsmått i övrigt som skäligen kan krävas för att förebygga eller avhjälpa risk för försämring av vattenkvaliteten. Omfattningen av åliggande enligt 4 kap. 7 § 1 mom. ska bygga på tekniskt bästa möjliga lösning som är ekonomiskt möjlig för den typ av verksamhet som är ifråga. Myndigheten konstaterar att en minskning av belastningen från fiskodlingsverksamhet med dagens teknik i huvudsak kan uppnås genom att minska mängden genom fodret tillförda närsalter till vattnet. Hur stor belastningsminskningen kan bli begränsas dock av vilka krav på närsalter fisken har för bibehållen tillväxt och välmående, utfodringsteknik samt av de foder som finns tillgängliga på marknaden. Med beaktande av odlingens placering och att den medfört

viss negativ inverkan på vattenmiljön har den totala mängd kväve och fosfor som fodret årligen får innehålla beräknats och justerats så att förutsättningar för tillstånd enligt 4 kap.1, 2, 4 och 7 §§ vattenlagen ska föreligga.

ÅMHM bedömer, med beaktande av den inverkan odlingen haft på vattenmiljön, att tillståndsvillkoren är ändamålsenliga för att uppnå tillräckligt miljöskydd enligt 4 kap. vattenlagen. Verksamheten skulle enligt myndighetens beräkningar leda till en sammantagen årlig teoretisk belastning på vattenmiljön om 712 kg fosfor och 5 925 kg kväve. Beräkningen av belastningen har utgått från genomsnittliga värden av fodrets innehåll av kväve och fosfor, som sökanden angett i ansökan, samt bedömningen att bästa tillgängliga teknik som enligt gängse branschkriterier är tillämpbar används. Vid sättfiskodling varierar fosfor- och kväveinnehållet i fodret beroende på foderstorlek. De mindre foderstorlekarna innehåller högre halter näringsämnen för att kunna tillgodose fiskens behov under de tidigare uppväxtfaserna. Vid sättfiskodling har myndigheten uppskattat den genomsnittliga foderkoefficienten (FK) till 1,15. Vid beräkningarna har myndigheten utgått från att fodret vid Töftö sättfiskodling innehåller i genomsnitt 0,9 % fosfor och 7,0 % kväve samt att fisken binder 0,4 % fosfor och 2,75 % kväve. I bedömningen har såväl fiskens välmående, miljömässiga aspekter samt uppgifter i ansökan beaktats. Den i havet utsläppta specifika belastningen blir enligt denna beräkning 6 gram fosfor och 53 gram kväve per kilogram producerad fisk. Kväve belastningen är något högre än vad som gäller enligt fiskodlingsförordningen, där sättfisk anges som undantag, på grund av att sättfisks foder innehåller högre halter av kväve. Om tillståndshavaren odlar enligt ovanstående innebär det att denne enligt nämndens beräkningar kan odla cirka 112 ton.

Tabell 2. Myndighetens beräkningar av teoretisk och specifik belastning

	<i>Fosfor (kg)</i>	<i>Kväve (kg)</i>
Nya villkor för tillåtet näringsämnesinnehåll i fodret	1160	9000
Tillåtet näringsämnesinnehåll ger max. fodermängd	128889	128571
Fodermängd ger fisktillväxt (med FK 1,15)	112077	111801
Totala mängden näringsämnen som binds i fisken	448	3075
<i>Teoretisk belastning</i>	712	5925
<i>Specifik belastning</i>	0,006	0,053

ÅMHM konstaterar vidare att det foder som används vid fiskodling i Östersjön i huvudsak består av råvaror från fisk. Fiskodling innebär därmed en indirekt påverkan på ekosystemen, varför myndigheten anser att det är skäligt att sökanden i enlighet med kravet i 7 § miljöskyddslagen ska ha tillräcklig kunskap om verksamhetens miljöpåverkan och kravet i 4 § miljöskyddslagen på förebyggande av skada därav. Sökanden ska så långt det är möjligt begära in uppgifter från leverantören om att fångst och tillverkning har skett enligt gällande lagar, överenskommelser och enligt miljömässigt godtagbara metoder och principer.

Sammanfattande motivering

ÅMHM konstaterar att kravet på sökandens rätt till det erforderliga vattenområdet är uppfyllt och att platsen som avses i ansökan lämpar sig för fiskodlingsverksamhet i den omfattning som anges i tillståndsvillkoren ovan. Vidare konstaterar myndigheten att ovan ställda villkor utgör ett sådant skydd att verksamheten ej står i strid med enskilda och allmänna intressen. Fiskodlingsverksamhet medför ett nettotillskott av närsalter till havet, men då miljötillståndet innehåller villkor och föreskrifter för förebyggande av förorening och begränsning av fiskodlingsverksamhetens belastning, vilka ges med stöd av 24 och 26 §§ i miljöskyddslagen och 4 kap. 7 § vattenlagen, anser myndigheten att nyttan av att verksamheten får bedrivas på den avsedda platsen är betydlig i förhållande till den skada som kan följa av att verksamheten tillåts. Villkoren har utformats i syfte att tillse att ändamålet med verksamheten nås med minsta olägenhet för miljön, utan att kostnaderna för dessa hänsyn medför att företaget och verksamheten omöjliggörs. Verksamhetsutövaren svarar enligt 7 § miljöskyddslagen och 4 kap. 7 § vattenlagen, oavsett givna villkor, för att miljöförorening förebyggs, undanröjs och begränsas och för att försämring av vattenkvaliteten förhindras, så även efter det att verksamheten avslutats i enlighet med vad som sägs i 34 § miljöskyddslagen och 4 kap. 7 § vattenlagen.

Med ovanstående motiveringar finner ÅMHM grund för beviljande av tillstånd för yngel- och sättfiskodling vid fastighet Påvals, Rnr 5:8 i Töftö by, Vårdö.

Avgift

För detta tillståndsbeslut uppbärs inte någon avgift i enlighet med punkt 9.1 i avgiftstaxa 2009 för ÅMHM, fastställd av Ålands landskapsregering genom beslut nr 312 S10 /31.12.2008.

Bilagor

1. Ärendehantering
2. Karta över odlingsplatsen
3. Besväransvisning

Detta beslut har upprättats i två likalydande exemplar. Ett exemplar sänds till sökanden med mottagningsbevis och ett arkiveras i ÅMHM:s ärendeakt.

För Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet,

Ordförande Ulrika Karlsson
Prövningsnämnden

Föredragande Ann-Sofi Wikingson
T.f. Miljöskyddsinspektör

ÄRENDEHANTERING

Ansökan

Ärende 2008-1404 (MPN-04-52), tillstånd för fortsatt fiskodling på fastighet Påvals, Rnr 5:8 i Töftö by, Vårdö. Enligt slutgiltiga kompletteringen, gäller ansökan nu verksamhet med inriktning enbart på yngel- och sättfiskodling.

Bakgrund

Ålands miljöprövningsnämnd beviljade 7.12.1999 tillstånd till Ålands Fiskförädling Ab (ÅF) att under en avvecklingstid på två år bedriva fiskodling i havet vid Töftö, Vårdö (ÅMN-31-98-115). ÅF besvärade sig över beslutet till Ålands förvaltningsdomstol (ÅFD) som 19.09.2002 återförvisade ärendet till Ålands miljöprövningsnämnd.

ÅF:s ansökan om fortsatt fiskodlingsverksamhet på Töftö, Vårdö bereds på nytt (MPN-02-29) och avslås av Ålands miljöprövningsnämnd 25.03.2003. Fiskodlingen måste i och med detta beslut avvecklas omedelbart. ÅF inlämnade besvär över beslutet och ärendet återförvisades återigen från ÅFD (28/2034) till Ålands miljöprövningsnämnd 14.01.2004. Ålands miljöprövningsnämnd inlämnar besvär över ÅFD:s beslut till Högsta förvaltningsdomstol. Beslut (480/1/04) om att besväret inte prövas togs 22.03.2005.

Töftö fiskodling ingick i ÅF:s omstrukturering- och sammanslagningsansökan (MPN-01-64) 2008-1315, vilken inkom 15.10.2001. Ärendet har kompletterats flera gånger. Den slutgiltiga kompletteringen inkom 03.04.2008 och där framkom att ÅF vill bibehålla fiskodlingen vid Töftö, Vårdö med en inriktning på yngel- och sättfisk.

Ansökningarna har med anledning av 5 § landskapslag (2007:129) om införande av lagstiftningen om Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet överförts från Ålands miljöprövningsnämnd till ÅMHM 01.01.2008.

Delgivning av ansökan

Ansökan delgavs offentligt under tiden 24.4 - 18.5. 2009 på ÅMHM:s anslagstavla. Delgivning gjordes också genom annons i tidningen Åland 24.4.2009. Vid delgivningen framgick att envar hade rätt att skriftligen yttra sig över ansökan inom ovannämnda tid.

Yttranden

Yttranden har inte inkommit under tiden för offentlig delgivning.

Utlåtanden

ÅMHM har begärt och erhållit utlåtande enligt nedan:

- Miljöbyrå, Fiskeribyrå och Museibyrå, Ålands landskapsregering, 30.06.2004 i sammanslagningsärende 2008-1315

- Vårdö kommun, 04.12.2008
- Miljöbyrån, Ålands landskapsregering, 02.03.2009

Bemötande

Sökanden har beretts tillfälle att yttra sig över sådant som tillförts ärendet av annan än sökanden. Sökanden inkom med svar på yttrandet 27.05.2009.

Delgivning av beslut

Tillståndsbeslutet sänds till sökanden med mottagningsbevis. Meddelande om beslut delges offentligt genom annons i tidningen Åland samt genom anslag på ÅMHM:s anslagstavla. En kopia av beslutet finns under tiden framlagd för allmänheten hos ÅMHM. Beslutet finns även tillgängligt på internet på ÅMHM:s hemsida, www.miljohalsoskydd.ax. Vid delgivningen framgår att sakägare kan anföra besvär över beslutet hos Ålands förvaltningsdomstol.